

PETE GOSS

RIDDER OP ZEE

De Vendée Globe van 1996-1997 behoort tot de meest heroïsche edities van deze solo-race rond de wereld. Midden in een razende storm krijgt beroepszeiler Pete Goss een noodoproep: een collega-zeiler is in levensgevaar. Wat volgt is een van de indrukwekkendste reddingsacties uit de zeilgeschiedenis. Bijna dertig jaar later blikt Goss terug op deze actie. Wat heeft het hem geleerd?

✂ Michiel van Straten 📷 Met speciale dank aan Pete Goss en DPPI voor het beschikbaar stellen van de foto's

Het is op de kop af dertig jaar geleden, maar dat is even niet meer te merken: Pete Goss blikt terug op zijn reddingsactie in de Vendée Globe alsof het gister is. Wij gaan met hem mee terug in de tijd. Het is de meest vredige dag van de kalender: eerste kerstdag, 1996. Solozeiler Pete Goss bevindt zich echter midden in de Zuidelijke Oceaan, in een enorme hoeveelheid water- en windgeweld. “Mijn *Aqua Quorum* was al drie keer platgeslagen. De generator was van het dek gerukt door de immense krachten van water en wind. De deining die vanuit het noorden doorkwam, botste met golven vanuit het zuiden die met 60 knopen wind werden opgestuwd. Dat gaf een hoeveelheid water-agressie die ik nog niet eerder had meegemaakt.” De zeer zware storm die het wedstrijdveld geselt, bereikt haast de waarden van een officiële orkaankracht. “Ik was aan het overleven. Toen wist ik nog niet dat het allemaal veel erger zou gaan worden.”

Vendée Globe

Op de website van Pete Goss staat een interessant feitje. “Er hebben meer astronauten een rondje om de aarde gevlogen, dan dat er mensen zijn die zonder hulp non-stop rond de wereld hebben gezeild.” In deze beruchte Vendée Globe starten bijvoorbeeld zestien schepen, maar daarvan halen er uiteindelijk maar zes de finish. Op iedere boot bevindt zich een zeiler die het aandurft om zo hard mogelijk, stuiterend over de oceanen, een rondje rond de wereld te zeilen, vanuit Frankrijk naar Frankrijk. Negen deelnemers haken tijdens de race af. Van de Canadees Gerry Roufs wordt helemaal niks meer vernomen: alleen zijn boot wordt vijf maanden na zijn verdwijning teruggevonden.

De deelnemers die deze editie uiteindelijk finishen hebben drie tot vier maanden in absolute isolatie doorgebracht. In hun eentje met honderden zakken gevriesdroogd voedsel, gekmakende windstiltes en angstaanjagend brekende golven. Pete Goss is een van hen. Hij is wel wat gewend, maar de race test zijn doorzettingsvermogen maximaal.

“De race heeft als regel dat hulp van buitenaf niet is toegestaan. Dus toen mijn elleboog ontstoken en daardoor opgezwollen raakte, moest ik mijzelf opereren, zonder verdoving. Hierna had ik nog maar één arm om te gebruiken. Dat kwam bijzonder slecht uit, want de impeller van de koelwaterinlaat lekte water. Die zou ik eigenlijk moeten vervangen. Maar met een arm is dat niet mogelijk. En dus pompte ik daarna elke dag urenlang met de handpomp het water weg.”

Was hij nog aan het racen? “Ik probeerde te overleven. Toevallig ging ik met de storm mee de goede kant op.”

Truly singlehanded

“I was a truly singlehanded sailor now,” vertelt Pete Goss met een glimlach, als hij terugblijkt op deze hachelijke situatie. Voorafgaand aan het interview verwachtte ik dat Goss uitvoerig zou vertellen over gruwelijke omstandigheden, de overlevingsmodus, moeilijke keuzes en bijna-doodervaringen. En natuurlijk komen die allemaal aan bod. Maar zijn verhaal blijkt uit meerdere lagen te bestaan. Elk met genoeg diepgang om een boek of film te vullen. (Goss schreef overigens een boek: *Close to the Wind*, zie het kader daarover.)

Zo is er de voorbereiding, die maar liefst tien jaar in beslag nam. Daarnaast is er het verhaal van zijn eigen race, zonder enig contact met de buitenwereld. Daar zegt hij nu over: “Achteraf voelde ik me als een goudvis in een kom: iedereen keek naar mij, maar ik zag niets van de rest van de wereld. Ik was alleen.” →

‘... toen mijn elleboog ontstoken en daardoor opgezwollen raakte, moest ik mijzelf opereren, zonder verdoving’

Goss opereert zichzelf aan boord.

PETE GOSS /DPPI

Gevonden. Goss kan Dinelli eindelijk aan boord nemen.

→ En dan is er nog de reddingspoging, waarbij Goss het leven redde van de Fransman Raphaël Dinelli, die overigens buiten mededinging meedeed. Een gebeurtenis die ook heel anders had kunnen aflopen. Goss: “De communicatie tussen de betrokken partijen verliep erg moeizaam. De Australische kustwacht stuurde alle berichten in het Frans, terwijl ik die taal niet machtig was. Het kostte veel moeite voordat ze begrijpelijke informatie wisten door te sturen.”

En dan is er tot slot het verhaal van Raphaël Dinelli zelf, de zeiler die vocht voor zijn leven op een boot die meer zonk dan dreef. Lange tijd wist hij niet of redding überhaupt mogelijk was.

Dinelli op een zinkende boot

We gaan daarvoor weer terug naar die eerste kerstdag van 1996. Ook voor Fransman Raphaël Dinelli is het geen *Stille nacht*; de orkaan teistert zijn boot. Wind en water gaan zo hevig tekeer dat Dinelli's boot *Algimouss* omslaat. Dat deze weer overeind komt is het enige goede nieuws. De raceboot stroomt vol met water, maar dankzij de aangebrachte waterdichte compartimenten blijft ze drijven. Pompen heeft alleen geen zin: het dek staat constant onder water. Dinelli ziet geen andere mogelijkheid dan zichzelf vast te binden aan de mast, tenminste, de stomp die daar nog van over is. Zonder eten of drinken zal hij daar zijn tijd moeten gaan uitzitten, totdat iemand hem komt redden. Als iemand hem komt redden.

Noodbericht

Via het noodbaken is de wedstrijdleiding inmiddels geïnformeerd over de nijpende situatie van Dinelli. Racedirecteur Philippe Jeantot ziet dat de Belg Patrick de Radiguès de beste papieren heeft voor een reddingspoging: hij ligt slechts 40 mijl bovenwinds van Dinelli. Maar zijn communicatieapparatuur is door dezelfde

storm onklaar gemaakt. De Belg is niet te bereiken en vaart onwetend verder. En dus richt Jeantot zich tot Pete Goss.

In wat voor situatie zat die op dat moment? “Vrij plots ontstond er een boosaardige storm. Ik kreeg 40, 50, 60, 70 knopen wind te verduren. Ik was nog maar net in staat om mijn zeilwisselingen uit te voeren. Het was angstaanjagend. Met alleen een stormfok voer ik alsnog 28 knopen door het water. Het was behoorlijk ruig.” Wat deed die storm met hem? Voelde hij zich bang of bezorgd? Goss denkt even na en antwoordt: “Ja, dat allemaal. Ik ben niet bang voor de zee, maar heb er wel enorm ontzag voor. Angstige momenten waren er zeker. Je kunt haast niet anders als er grote zeeën op je afkomen en breken. Het was zeer onvoorspelbaar, herinner ik me. Ze kwamen uit het niets. Drie keer ging ik plat, twee keer sloeg ik bijna over de kop. Ik weet nog dat ik op de grond werd gegooid en tonnen water over de boot heen zag slaan. Voedsel droop van het plafond, en ik dacht alleen maar: hoe is dat daar gekomen?” En dan, met een typisch Brits understatement: “*It was not good.*”

Reddingspoging

Tijdens deze storm ontvangt Goss het verzoek van Jeantot of hij iets kan betekenen voor Dinelli, die zich 160 mijl verderop bevindt – tegen de wind in, door

een orkaan. Weet je nog wat je toen dacht? “*Shit!*” antwoordt hij lachend. En dan weer serieus: “Het kon niet slechter.”

“Op zo'n moment schieten er honderd dingen door je hoofd. Je denkt na over belangrijke zaken: je gezin, je boot. Over je leven. En als je dan alles afpelt, kom je tot een heel simpele en duidelijke keuze. Dan komt het aan op waarden en principes, of niet. Het was een moment van grote diepgang en van grote eenvoud.”

Heeft hij geen twijfels gehad? “Niet echt. Ik moest proberen bij Dinelli te komen.” Als Goss het zo vertelt, klinkt zijn keuze bijna logisch en onvermijdelijk. Tegelijkertijd weet hij heel goed dat hij ook zijn eigen leven zal riskeren.

Om op de juiste koers te komen richting Dinelli moet Goss gijpen. “Ik kroop aan dek. Het was afschuwelijk, echt. Dat geluid is ongelofelijk, alsof je naast een jumbojet staat. Het was moeilijk ademhalen, de zee goeide bakken water over me heen. De gijp was behoorlijk wild. Aan de wind lag de boot bijna plat op het water. Het leek wel een auto-ongeluk: ik vloog alle kanten op.”

Om zijn angst te temmen valt Goss terug op zijn ervaringen bij de commando's: “Daar heb ik geleerd mijn emoties af te sluiten als dat nodig is. Ik gebruikte →

1. Dinelli in zijn reddingsvlot.
2. Dinelli is volledig verstijfd en heeft verzorging nodig.
3. Gered. En een fles champagne op de koop toe.

PETE GOSS /DPPI

EEN SERIE DWAZE IDEEËN

Op zijn website noemt Pete Goss zichzelf zeiler, auteur, avonturier en ondernemer. Het overzicht van wat deze man zonder carrièreplanning allemaal deed, doet en gaat doen is lang. Of zoals hij zelf zegt: “Mijn leven is een serie van dwaze ideeën.” De lijst omvat uiteraard meerdere zeilraces, zoals de Vendée Globe, Fastnet en Route du Rhum, maar ook het rondenvan Tasmanië in een kajak en het bezoeken van de Noordpool. Ook bouwde Goss een houten logger na, om er een historische tocht mee na te varen, van Engeland naar Australië. Lees meer op Petegoss.com.

PETE GOSS

'En toen zag ik ineens een hoofd naar buiten steken'

Het rond van Kaap Hoorn.

PETE GOSS / DPPI

Goss in de Zuidelijke Oceaan.

→ de voorverpakte stormbags waarin eten zit dat niet verwarmd hoeft te worden.”
Goss houdt vol, de boot ook. Het kost hem uiteindelijk twee dagen, tegen de wind in, om aan te komen op de positie waar Dinelli zich zou bevinden. Wist hij vooraf dat het zou lukken? Goss antwoordt direct: “Nee. Maar ik heb geleerd dat als iets onmogelijk lijkt, je het beter in kleine stappen kunt verdelen. Dus, eerst zorgen dat ik de storm zou overleven. Daarna: me bezighouden met het overbruggen van die 160 mijl. En pas daarna mocht ik me zorgen gaan maken over het vinden van Dinelli.”

Teamprestatie

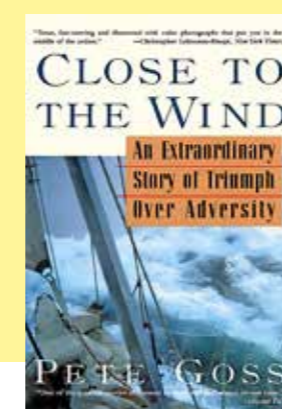
Hoewel Goss solo voer, beschrijft hij de ervaring als een teamprestatie. “Urenlang zat ik vastgebonden aan de boot. Die tijd voelde heel sterk als een gezamenlijke prestatie: het ontwerp van de boot, mijn kleding, het zorgvuldig geprepareerde voedsel – het was de samenwerking tussen al die onderdelen die mijn boot door de storm loodste.” Intussen geeft de metodiendienst in Parijs de weersverwachtingen door aan de wedstrijdleiding. Artsen worden geraadpleegd om de overlevingskansen van Dinelli in te schatten. Die staat al een etmaal op het ondergelopen dek van zijn zinkende boot, zonder eten en drinken, zonder iets om zich warm te houden. Pas na 24 uur vindt de Australische luchtmacht hem en werpt een reddingsvlot uit. Tien minuten nadat Dinelli in het vlot geklommen is, zinkt zijn boot naar de bodem van de oceaan.

Finale

Na twee dagen vechten tegen de storm komt Goss steeds dichterbij de buurt van Dinelli. “Ik vroeg aan de navigator van het vliegtuig wie er nog meer deelnamen aan de reddingspoging. Hij antwoordde: ‘Alleen jij.’”

CLOSE TO THE WIND

Uiteraard is er een boek over Goss' uitzonderlijke verhaal. De vraag is vooral: waar blijft de film? De kans bestaat dat de opeenstapeling van toevallig- en heldhaftigheden misschien overkomt als te ongeloofwaardig, zo goed zit het heldenverhaal in elkaar. Afijn, lezen dus, zodat je later altijd kunt zeggen dat je het boek beter vond. Pete Goss – *Close To The Wind. An Extraordinary Story of Triumph Over Adversity* – ISBN 9780747259381 – 18,69 euro

Pete Goss vaart nog steeds.

PETE GOSS

Bij deze herinnering schiet Goss vol. “Ik realiseerde me op dat moment dat zijn leven volledig van mij afhankelijk was. En dat het ergste deel van de reddingspoging nog moest komen: ik had geen idee waar Dinelli zich bevond.” De enorme deining onttrok de omgeving aan het zicht. “We wisten allemaal dat de tijd drong. Ik merkte dat ik door uitputting moeite had om helder te blijven denken en mijn navigatie te doen.”

En dan: “Plotseling kwam er een vliegtuig over. Het had rookpotten rond het reddingsvlot afgeworpen, maar door de woeste omstandigheden zag ik die niet. Later begreep ik dat in het vliegtuig een wakkere trainee had geopperd om de landingsverlichting aan te zetten, als ze weer over het vlot zouden vliegen. Dat werkte.” Vol spanning nadert Goss het vlot. Zit Dinelli er nog in, leeft hij nog? “En toen zag ik ineens een hoofd naar buiten steken.” Het moment emotioneert Goss nog steeds. Hij heeft even een moment nodig.

“Het lukte om Dinelli vast te maken aan een lifeline en hem zo bij mij naar binnen te trekken.” Lachend: “Hij had, toen hij van zijn boot overstapte in zijn reddingsvlot, snel wat eten kunnen meenemen. Er dreef van alles in het vlot, zelfs een champagnefles. Die had hij maar gegrepen en meegenomen toen hij bij mij aan boord kwam. Tot mijn verbazing had Dinelli dus die fles champagne bij zich.”

Zorg

Met het in veiligheid brengen is het gevaar nog niet voorbij. Dinelli is ondervoed, onderkoeld, volledig verstijfd en immobiel. Goss' taak verandert van redder in verzorger. Tegelijkertijd hervat Goss de race, zo goed en kwaad als het gaat, verzwakt en tien kilo lichter. Hij finisht als vijfde. “Maar,” zegt hij, “ik voer de beste race van iedereen, want ik had een leven gered.” Zijn daad blijft niet

Boven: Solo in de Route du Rhum in 2010. Onder: Goss moest zijn deelname aan de Fastnet in 2007 voortijdig afbreken.

onopgemerkt. Bij zijn finish in Frankrijk wordt hij toegejuicht door honderdduizenden Fransen op de wal. In eigen land wordt hij geëerd met een ridderorde en in Frankrijk ontvangt hij de hoogste nationale onderscheiding, een Légion d'honneur. Zijn redding was uitzonderlijk. De manier waarop de Fransen deze Brit eer brengen ook.

En dan volgt nog een gedroomd einde aan het toch al fantastische, waargebeurde filmscript: tijdens de tien dagen dat Goss en Dinelli samen de boot van Goss naar de finish varen, doet de herstellende Dinelli via de satellietcommunicatie zijn vriendin een huwelijksaanzoek. Zij antwoordt: “Ja, maar alleen als Pete Goss getuige is.” En zo gebeurt het. Raphaël Dinelli en Pete Goss zijn nog steeds goede vrienden, of, in de woorden van Goss: “We are like brothers.” ←